

Flystyrten på Rud, lørdag 24. februar 1945.

Av Vidar Hansen

Lørdag kveld 24. februar 1945 tok en nattjager av typen Junker JU 88G-6 med kjennetegn B4+NA av fra Gardermoen med kurs for Romeriksåsen på avskjæringsoppdrag. Disse februarukene i 1945 var av de mest aktive i Romeriksåsen under hele krigen når det gjelder fly og fallskjermdropp fra England.

Denne kvelden var Finn Stokker "som var i konfirmasjonsalder", og noen kamerater på Kommu'n der det var misjonsmøte i andre etasje. Gutta, som lekte nede i gangen, ble hentet inn på møtet og plassert på første benk for att det skulle bli fred. Leken hadde nok vært hølytt. Under møtet ble det hørt høy motorlyd fra ett fly lavt over Ask. Dette var ikke uvanlig i disse tider. Derfor fortsatte møtet. Noe senere kom det inn et bud som ville snakke med de voksne. Nå ble det opplyst at det var brann på Rud, og møtet ble avsluttet. Vel ute igjen fikk Finn hengt seg bakpå brannpumpetilhengeren til brannbilen, som akkurat startet utrykningen opp til Rud. Denne brannbilen var en 1935 modell Chevrolet V8 lastebil, med langsgående benker bakpå til mannskapet.

Det kommer nå for dagen att det var et fly som hadde styrtet. En Junker nattjager med tre manns besetning hadde styrtet hardt i bakken på jordet utenfor husa på Søgarn Rud. Flyet spratt opp igjen og krasjet i ett flammehav rett ved husa i Nordgarn. Det ble en voldsom brann i flybensinen, og det var også eksploderende ammunisjon. Begge flymotorene løsnet i krasjet. Den ene motoren fortsatte framover og stanset først i hellinga opp mot Østigarn der det var et krater i bakken i mange år etterpå.

Ingrid Steen, født på Nordgarn Rud, var hjemme med mora Gudrun denne kvelden. Faren Paul var i badstua på "badet" på Ask. Ingrid og søstera Randi hadde akkurat vært i badestampen. De satt på vedkassa og ventet på nytt nattøy da de hørte et forferdelig brak så det ristet i hele huset og et flammehav rett utenfor vinduet. Ingrid og mora prøvde å åpne gangdøra, men de måtte raskt lukke igjen for varmen slo imot.

Heldigvis kom brannbilen raskt. Ellers kunne dette gått verre, for brannen var rett ved husa. Snart kom det også tyske soldater fra Gardermoen og sperret av området. Flybesetningen ble drept momentant i styrten. Flyger var, Heinrich Sammelrogge, født 1921 i Essen. Telegrafist var, Werner Dörries, født 1921 i Bremen. Skytter var, Rudolf Lang, født 1920 i Oberhof.

Morgenen etter vrimlet det av tyskere her, og det var vrakdeler over hele jordet. Vrakdelene ble raskt ryddet og fjernet. Men nesten fram til i dag har det blitt pløyd opp aluminiumsdeler i plogonna. Noen hadde nok også forsynt seg med vrakdeler. Gardsgutten i Søgarn, Hans Krogstad, hadde ammunisjon i bøtter og spann i mange år etter krigen.

Årsaken til styrten var antagelig teknisk svikt. Flyet hadde blitt observert over Ask med brann i en motor.

Junkerfly av samme type som styrtet på Rud.

Kilder:

Finn Stokker

Ingrid Steen

Forsvarets Flysamling Gardermoen